

Jugoslavia zopet odložila podpis pogodbe

Kdo je prejel od Hitlerja \$2,000,000 podkupnine?

Belgrad, 24. marca. — Najnovejša vest, datirana danes zjutraj poročajo, da vlada še nima popolnega kabineta, zato se še ne ve, če bo jutri podpisala pogodbo z Nemčijo ali ne. V vlaku, ki stoji pripravljen, da odpelje premijerja in zunanjega ministra na Dunaj, so luči jagasile kmalu po polnoči. Včeraj zjutraj se je poročalo, da je kriza rešena in mesta odstopnih ministrov izpolnjena, toda vlada še do danes zjutraj ni ničesar objavila. Širijo se vesti, da vlada ne more dobiti ministrov, ki bi hoteli podpisati pogodbo z Nemčijo, a ustava predpisuje, da se morajo izjaviti za to soglasno vsi.

Vzpričo ogromnih demonstracij po vsej deželi vlada dvomi, da bi bila kriza rešena danes dopoldne. Na tisoče in tisoče naroda po vsej deželi demonstrira proti zvezi z Nemčijo in Italijo. Včeraj se je razpočila bomba v bližini spomenika kralja Petra v Sisku, kot v protest proti pogodbi z osiščem.

Petdeset sokolskih žup je v imenu 300,000 članov brzojavilo glavnemu izvršnemu odboru ter zahtevalo od njega "akcijo proti nameravani pogodbi." Knez namestnik Pavle je dobil več kot 10,000 brzojavnih protestov.

Širijo se tudi govorice, da je nek visok vladni uradnik dobil od Hitlerja dva milijona dolarjev za njegovo pomoč pri sprejemu pogodbe. Ime dotičnega vladnega činovnika še ni znano.

Iz Grčije prihajajo protesti proti sprejemu pogodbe z Nemčijo iz razloga, da če Jugoslavija dovoli prevoz vojnega materiala preko njene ozemlja v zapечатih vozovih, da bo Nemčija kmalu prevzela v teh vozovih tudi vojaštvo, ali pa ga dala tem vlakom za "spremostvo." In ko bo teh nemških vojakov v Jugoslaviji dovolj, bodo enostavno zasedli nepriljubljeno Jugoslavijo.

V tem, ko grozi vladi od vseh strani opozicija, je knez namestnik Pavle

urgiral razne voditelje, naj se pridružio majajoč se vladi in naj se napravi pogodba z nestrano Nemčijo. Čeprav trdijo poročila, da so trije prevzeli ministrska mesta mesto odstopnih, pa se z druge strani zopet trdi, da sta dva nadaljna ministra pripravljena odstopiti, da se tako prepreči sprejem pogodbe z Nemčijo.

Nemški viri trdijo, da so sprejeli ministrska mesta Voja Djorgevič, Sveztozar Ivkovič in Dragomir Ikonič, vsi trije Srbi. Dalje trdijo nemški viri, da se bosta odpeljala nocoj na Dunaj premijer Cvetković in zunanjji minister Markovič, kjer bosta v torek podpisala nenapadalo pogodbo z Nemčijo.

Opozicija pa trdi, da so ministrska mesta še prazna in da se bliža kriza svojemu višku. Ako bo vlada dobila tri nove ministre, bosta takoj odstopila ministri Milan Protič in dr. Sutej, prvi minister za prehrano, drugi finančni minister. Prvi je ljubljene pokojnega generala Pašiča, drugi je pa Hrvat in velik nasprotnik nacijev.

Po vsej Jugoslaviji se širi vedno večji odpor proti pogodbi z Nemčijo. Od vseh strani se vedno prihajajo apli in zahteve za vztrajni odpor, naslovljeni na princa Pavla in premijerja Cvetkoviča. Radio in brzojavni uradi kar naprej sprejemajo proteste iz Zed. držav, ki vsi urgirajo na odpor nemškim zahtevam. Zveza jugoslovanskih rezervnih častnikov je imela shod v Belgradu in je sprejela spomenico, v kateri se zahteva zavrnitev vseh nemških zahtev.

Peticije dežujejo v vladno palačo iz vseh krajev dežele. Trdi se, da se je nabrale v zadnjih 48 urah 12 košar teh peticij in apelov. Ban Vardarske banovine je zagrozil, da bo takoj odstopil, čim vlada podpiše pogodbo z Nemčijo.

Po Belgradu se zbirajo ljudje v gruščah po cestah, v hotelih in kavarnah. Ljudje so videti razkačeni in zahtevajo

vojno raje, kot kako pogodbo.

V Berlinu postajo vznemirjeni in nervozni radi zavlačevanja v Belgradu. Nemški poslanik von Heeren je obiskal premijerja, zunanjega ministra, vodjo Hrvatov dr. Mačka in vodjo Slovencev, dr. Kulovca.

Vesti, ki prihajajo te dni iz Jugoslavije, so si tako nasprotujoče, da človek ne ve, katerim bi verjel. Po Belgradu so se raznesle govorice, da se je odpovedal vojni minister Pescić in da je odstopil tudi premijer Cvetković.

Najnovejša vesti zatrjujejo, da je poslala Turčija jugoslovanski vladi besedo, da ji ne more priti na pomoč, druge vesti zatrjujejo, da so angleške divizije že na grško-jugoslovanski meji, a tretje zopet trdijo, da bo Grčija smatrala vsako pogodbo Jugoslavije z Nemčijo kot sovražen korak in bo temu primerno postopala s svojo sosedo.

Vsak pravi, da prihajajo te vesti iz "najbolj zanesljivih virov."

General Peter Živković, veteran iz svetovne vojne, je obiskal včeraj kneza namestnika, enako tudi šef generalnega staba Peter Kosič. Nekateri iz tega izjavljajo, da se pripravljajo vojaška diktatura, kateri bi načeljevali generali: Kosič, Živković in Simović.

Nekateri viri tudi zatrjujejo, da je Nemčija radi vedno naraščajoče opozicije v Jugoslaviji odnehala od svojih zahtev za sedaj, in da se bo zadovoljila samo s prijateljsko pogodbo.

Jugoslovanska vlada je podala na narod izjavo, ki se glasi: "Mi ne zahtevamo ničesar, pa tudi ne damo ničesar. Mi ne maramo rabiti orožja razen, če nas kdo napade. Zato se bo Jugoslavija izognila vojni in se ne bo zapletla vanjo, dokler ne bo ogrožena njena samostojnost."

"Taki trenutki kot so sedaj, zahtevajo hladno kri od vlade. Ne smemo se

prenagliti in v mislih moramo imeti našo bodočnost."

Vojaki so vsi navdušeni za boj in prepevajo najnovejšo popevko: "Mi se ne bojimo Nemcev ali Madžarov, ampak bojimo se svojih ministrov."

Poroča se tudi o dogodku, ki se je pripetil pri seji ministrov. Eden izmed ministrov je obdolzil zunanjega ministra Markoviča, da je malomarno zavrzel brzojavko, v kateri je poročal poslanik Gaborovič iz Moskve, da dela na prijateljski pogodbi med Jugoslavijo in Rusijo. Markovič je izjavil, da je ta obdolzitev fantastična, ter "da Rusija ni močna dovolj, da bi nam dala pomoč, ki jo potrebujemo."

Zed. države, Anglija in Rusija so skušale posredovati pri jugoslovanski vladi, da bi preprečile pogodbo z Nemčijo in Jugoslavijo. Zanesljivi viri poročajo, da sta zastopnika Zed. držav in Anglije skušala odvrniti jugoslovansko vlado od sprejeme pogodbe z Nemčijo. Ameriški zastopnik je dokazoval ugodnosti, ki jo prinaša Jugoslaviji posojilna postava sedaj in v bodoče, angleški je pa razlagal, koliko pomoči more dati Anglija Jugoslaviji, če bo potreba.

Enako se tudi poroča, da je ponudila Rusija svojo pomoč, da zagotovi varnost in samostojnost Jugoslavije.

Kaira, 22. marca. — Jugoslovanska vlada je izročila bivšega premijerja Mihana Stojadinoviča angleški oblasti, da ga spravi na varno. Tako se zatrjuje v tukajšnjih angleških krogih. Izročeno je bil že zadnji četrtek, toda v javnosti se ni še izdalo kraja, kjer se Stojadinovič zdaj nahaja. V petek se je javljalo, da je Jugoslavija izgnala Stojadinoviča na Grško, ker se je sumilo, da je nameraval Stojadinovič strmoglaviti sedajno vlado s pomočjo nacijev in fašistov in izročiti Jugoslavijo osišču.

Rusija bo zalagala Turčijo z vsemi potrebščinami v vojni

Nenapadalna pogodba med obema državama ostane v veljavi, Rusija jo bo samo iznova potrdila z javno izjavo v nekaj dneh.

Ankara, Turčija, 23. marca. — Diplomatski viri zatrjujejo, da bo dala Rusija Turčiji vso pomoč v enaki meri, kot jo daje Kitajski v njenem boju z Japonci, ako bo Turčija zgrabila za orožje eventualni nemški invaziji. Kot znano zalaga Rusija Kitajsko z raznimi potrebščinami, predvsem z letali, municijo in živili.

Tozadevno izjavo bo dala Rusija v nekaj dneh, kot se zatrjuje, s čemer bo ponovno potrdila pogodbo prijateljstva med obema državama. Ta izjava bo obelodanjena v Moskvi, ne da bi državi podpisali kako pogodbo, ker taka pogodba med njima že obstoja.

Tako je bilo dogovorjeno med ruskim komisarjem za zunanje zadeve, Molotovom in turškim poslanikom Alihaydarom. Kot znano je Rusija izrazila nezadovoljstvo nad bolgarsko vlado, ki je dovolila invazijo nemški armadi šele potem, ko je bila nemška armada že preko Donave. V slučaju Turčije se je pa Rusija izjavila vnaprej, kar je jako značilno in pomeni, da prihaja Rusija javno na dan proti vsaki ekspanziji Nemčije v rusko hemisfero in vpliv.

Ako bo udarila Nemčija iz Bolgarije proti Dardanem in bo Turčija zgrabila za orožje, da to prepreči, bo dobila slednja iz Rusije ves potrebni vojni material. Rusija namreč nikakor ne more dovoliti, da bi Nemčija zasedla Dardanele, ki je edini izhod ruski trgovski mornarici iz Črnega morja. Ta morská pot je za Rusijo edina, ki je odprta vse leto.

Zed. države dajo Franciji za \$1,000,000 moke

Washington. — Vlada Zed. držav bo poslala v neokupirano Francijo kot darilo za \$1,000,000 moke. Moko bo razdelil po Franciji ameriški Rdeči križ. Anglija je dovolila peljati skozi blokado to moko pod pogojem, da Nemčija ne bo dobila nobene koristi od tega. Ako bo Nemčija ali nemška armada imela količkaj koristi od te pošiljke, ne bo Anglija pustila skozi blokado nobene stvari več za Francijo.

Mater in hčerko so našli prezbli

Montrose, Colo. — Skupina moških, ki je iskala Mrs. Boyd in njeno šest-letno hčerko, ki so ju pogrešali ves teden, je našlo ženski v neki zapuščeni kolli v gorah. Odpeljali so obe naglo v bolnišnico. Matj ima eno nogo zmrznjeno in ji bodo morda odrezali palec, hčerka ima pa obraz razpokan od mraza.

Zadušnica

Jutri ob osmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojnim Louis Strnadom. Prijatelji in sorodniki so vabljeni.

Seja za Rdeči križ

Nocoj se vrši seja v Knausovi dvorani za vse, ki pobirajo za Rdeči križ. Pridite točno ob osmih, ker se je treba o važnem pogovoriti.

List za listom odpada...

Antonija Bradač

V soboto zjutraj ob štirih je umrla Antonija Bradač, v starosti 83 let. Bila je rojena Zupanc in znana pod imenom Korenka, kot je bilo tudi njeno hišno ime v vasi Veliki Ltpovec. Prebivala je 17 let na 920 E. 220. St. v Euclidu. Vse svoje življenje se je trudila za življenjski obstanek in dasi v visoki starosti, pa se je zanimala za razne, posebno cerkvene prireditve in ustanove. Bila je vdova 40 let. Moža ji je ubilo v premoregoru v Forest City, Po., ko ona še ni bila v Ameriki. Pred 38 leti je dospela v Ameriko s svojimi otroci, štiri sinovi in dvema hčerima, katerih ena je že umrla. Ostali so še: Martin, Joseph, Frank, James in Mary, ki je poročena Zaletel. Bila je članica Oltarnega društva fare sv. Kristine. Pogreb se bo vršil jutri zjutraj ob devetih iz hiše žalosti v cerkvi sv. Kristine in na pokopališču sv. Pavla pod oskrbo pogrebnega zavoda A. Gardina in Sinovi.

Louis Kočas

V nedeljo zjutraj je nagloma preminul Louis Kočas, star 61 let, stanujoč na 21355 Miller Ave. Tukaj zapušča brata Jima in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Dolnji Straži, fara Prečna, kjer zapušča ženo, dve hčeri in več sorodnikov. Tukaj je bival 40 let. Pogreb se bo vršil v torek popoldne ob 1:00 iz pogrebnega zavoda Josip Žele in Sinovi, 458 E. 152. St.

Frank Antonia

Za srčno hibo je umrl Frank Antonia, star 62 let. Doma je bil iz Pijave gorice, odkoder je prišel v Ameriko pred 36 leti. Tukaj zapušča sina Franka in Stanleya ter tri hčere: Mary Crytler, Jennie Kresse in Josephine Playko. Bil je član društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 ABZ. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj devetih iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave.

Vsem tem, ki so se za vedno poslovili s tega sveta želimo mirni počitek v ameriški zemlji, preostalim pa izrekamo naša iskrena sožalja.

jih zapušča nekaj v starem kraju. Polnih 38 let je delal pri NYC. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 9:30 iz pogrebnega zavoda August F. Svetek v cerkev Marije Vnebozete in potem na pokopališču sv. Pavla.

Delavske unije zahtevajo od jeklarskih družb večjo mezdo in novo pogodbo

Pittsburgh, Pa. — Tukaj se je vršil sestanek unij jeklarskih delavcev, ki spadajo k CIO. Zastopanih je bilo 44 unij iz Clevalanda, Youngstowna, Warrena, Cantona in drugih mest. Te unije so pooblastile predsednika CIO, Filipa Murraya, da je poslal zahtevo jeklarnam za 10c na uro priboljška pri mezdi in pa, da dajo jeklarske družbe unijam pisano pogodbo. Ta zahteva je bila odposlana na Republic Steel Corp., Youngstown Sheet & Tube ter Inland Steel Co.

Zahteva za pisano pogodbo med jeklarnami in unijami je enaka, kot je bila pred štirimi leti, ki so jo jeklarne odklonile, radi česar je bila sklicana jeklarska stavka. Predsednik CIO, Murray, je zahteval od jeklarskih družb, da se skliče v najbližji bodočnosti seja z unijskimi zastopniki.

Poleg 10c na uro večjo mezdo bo unija zahtevala tudi, da se vpelje 40 urni delovni teden, to je pet dni po 8 ur. Za delo nad 40 urami se mora plačati z časom in pol. Dalje bo unija zahtevala plačane počitnice za delavce in sicer za delavce, ki delajo od 1 do 5 let en teden, za druge pa dva tedna.

CIO bo pri teh pogajanjih zastopala 40,000 delavcev, ki so zaposleni v teh jeklarnah.

Mesto je plačalo 21 tisoč za posojilo 9 tisočev

Athol, Mass. — Farmer Jennings je leta 1876 posodil temu mestu \$9,000. Mesto se je obvezalo, da mu bo plačalo po \$500 na leto do njegove smrti, potem pa njegovi ženi po \$170 na leto do njene smrti in zatem pa njiju otrokom po \$120 na leto, dokler bo kateri živ. Zdjaj je umrla Mrs. Stratton, stara 83 let, ki je bila zadnja te farmarske družine in mesto je bilo rešeno dolga. V 65 letih je mesto plačalo na dolg \$21,340.

Ne sme se pozabiti!

Jutri je 25. v mesecu in kdor je član kakega društva, bo vedel, kaj je njegova prva dolžnost. Plačajte asesment o pravem času, da boste dobrostoječ član in da boste upravičeni do podpor, ki jih deli društvo svojim članom.

Hčerka je!

Mr. in Mrs. Stanley Benedict, 1229 E. 169. St. je obiskala tetica štokrlja in jim pustila zalo hčerko. Srečna mamica je hči Mr. in Mrs. Michael Morel iz 1229 E. 169. St., ki sta postala srečna stari oče in stara mama. Mati in dete sta zdrava. Naše čestitke vsem skupaj!

Denar v Evropo

Harold A. Hayward, manager tujezemskega oddelka pri Cleveland Trust banki naznanja, da glavni urad in vseh 48 podružnic še vedno pošilja denar v Evropo. Vsakdo, ki želi poslati denar svojem v Evropo, to lahko stori v katerikoli podružnici te banke.

Italija grozi, da bo strmoglavila angleško in ameriško demokracijo

Rim, 23. marca. — Fašistično časopisje, ki dneвно napada Anglijo in Zed. države, je prišlo zdaj na dan z grožnjo, da bo osišču strmoglavilo ameriško in angleško demokracijo. "Nova Evropa," piše italijansko časopisje, "ne bo pozabila v usodnem trenutku akcije predsednika Roosevelta. Orožje osišča ima zdaj za glavni cilj in dolžnost potepitati angleško demokracijo in potem onostran oceana.

Časopis Il Giornale d'Italia piše: "Demokratske države so hotele to vojno in zdaj morajo sprejeti poraz in uničenje. Italijanska revolucija, ki se je pričela pred 22 leti, je zdaj svetovna revolucija." (V nedeljo so fašisti praznovali 22 obletnico, odkar je Mussolini ustanovil fašistično stranko).

Radi razbijanja

Sodnik Frank S. Day, ki bo sodil v tožbi radi razbijanja ponoči v znani tovarni na Addison Rd., se zelo zanima za ta slučaj. Oni dan je povabil dva inženirja, ki naj bi si vso stvar ogledala in nasvetovala, na kak način bi se preprečilo streljanje, kadar udarjajo težka kladiva.

Druga obletnica

Jutri ob 6:30 se bo brala v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojno Uršulo Rakar v spomin druge obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER1117 St. Clair Avenue
Published daily except Sundays and Holidays
Cleveland, Ohio

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
C. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 69 Mon., March 24, 1941

Izza kulis v Washingtonu

(Poročila STEPHEN M. YOUNG, Congressman-at-Large)

Kongres je odobrila 375 milijonov dolarjev za WPA, da se za zaslužek moškim in ženskam, ki ne morejo dobiti zaposlitve druge. Oni kritiki, ki skušajo okrniti izdatke administracije za 25 odstotkov, si niso upali pri tej potrebni postavki oporekati.

Narodna obramba ni politično dete. To je narodna potreba. Ni vprašanje, da bo stalo ogromno denarja mehanizirati našo armado, da se zviša zračna sila in da se zgradi mornarica za oba oceana. Seve, ljudje bodo morali plačati več davkov. Ves narod mora pomagati nositi to breme. Ker vsi bi morali biti veseli, da se bje sedanja vojna tri tisoč milijonov od ameriškega obrežja. Kar bomo plačali za narodno obrambo, je to dobra investicija, ker gotovo bi radi plačali vsako ceno, samo da se izognemo vojni. Vsi bi morali biti veseli, da se pripravljamo za vojno, ker edino s tem zamoremo prepričati diktatorjem napad na našo domovino. Kongresniki naj bi sprejeli plačevanje davkov tako, da bi se jih lahko odplačevalo v mesečnih obrokih. Odplačila naj bi bila na vsakega 15. v mesecu, namesto kot je zdaj v štirih obrokih, 15. marca, 15. junija, 15. septembra in 15. decembra. Navadno je najtežje plačati decemberski obrok, ker vsak potrebuje denar za božič. Kongres popolnoma lahko spremeni postavko tako, da bo bolj udobna za narod.

Hitler pravi, da bo ameriška pomoč Angliji premajhna, ali pa bo prišla prepozno. Nacija se širokoustijo, da bodo zasedli angleški imperij prej, predno bodo prišli v poštev naši izdelki. Torej je tekma med ameriško žilavostjo in nemškimi blitzkriegom. Dolga debata v senatu glede posojilnega predloga je dala Hitlerju novega poguma. Toda ljudje morajo razumeti, zakaj se je zavlačevalo debato. Vzrok je čisto preprost. Po pravilih v senatu lahko vsak senator govori, kolikor časa hoče. Peščica manjšine lahko zavleče akcijo cele tedne, ako hoče neprestano govoriti in debatirati. Vodje administracije so bili previdni, da ne bi razdražili senatorja Wheelerja in druge nasprotnike posojilnega predloga. Bala so se filibusterja. Leta 1908, na primer, je govoril senator La Follette 18 ur in 23 minut. To je rekord v senatu. Senator La Follette je stal in govoril ves ta čas. Edino včasih si je malo oddahnil, kadar ga je prekinil kak naklonjeni senator, ki je rekel, da ni kvoruma v zbornici. Predsednik senata je moral ukazati poimensko glasovanje, ki je vzelo navadno deset minut, in ta čas si je La Follette lahko odpočil. Huey Long je leta 1935 govoril neprestano 15 ur in 28 minut. In pristajši posojilnega predloga niso hoteli, da bi se kaj takega ponovilo, zato so pustili tisto debato proti temu predlogu, ki bi se bila lahko vlekla še danes, če bi bil kdo razdražil nasprotnike predloga.

Razbijanje in patriotizem

Tista kladiva, ki razbijajo ponoči v Steel Improvement & Forge Co. na Addison Rd., so vzbudila zanimanje po vsej deželi. Se reče, ne kladiva sama, ampak zanimanje je zbudila tožba, ki jo je vložil odvetnik John L. Mihelich na krajini sodnji v imenu strank oziroma stanovalcev v okolici tovarne, ki se pritožujejo, da je ponoči s tistimi kladivi tak ropot, da ne morejo spati. Kadar začno udrihati najbolj težka kladiva, se v resnici tresejo hiše daleč naokrog.

Mi smo tozadevno že napisali članek, v katerem smo poudarjali, da mora biti postava v takim slučaju na strani ljudi in ne na strani tovarne. Zlasti še zato, ker so bile stanovanjske hiše tukaj prej, kot pa je dobila tovarna tista kladiva.

Glede te zadeve se je, kot rečeno, vnela debata po vsej deželi. Dnevnik in revije so prinesle to vest in vse radovedno čaka, kaj bo sodnik odločil: ali sme tovarna razbijati noč in dan, četudi so v bližini hiše, ali so ljudje upravičeni ponoči do miru. Neke postave pravijo, da ponoči niti vpiti ne smete, ali trobiti z avto trobento, kar se smatra to za kaljenje nočnega miru. In vendar kako vrskanje, prepevanje ali avtna trobenta še ne trese hiš.

Eden izmed clevelandskih ameriških dnevnikov pa namigava, da ima kompanija naročila za deželno obrambo in da bi morali ljudje potrpeti že zaradi patriotizma s tistim razbijanjem in da bi moral biti v tem slučaju patriotizem prvi.

Je že prav in ne vemo, če je kak narod bolj patriotičen kot je slovenski. Pa tudi ne vemo, če je kak narod potrepljiv kot je slovenski. Ne gre pa nam v glavo, če zavisi ameriška obramba samo od te tovarne. Ne gre nam v glavo, če bo deželna obramba res trpela, če ta družba preneha razbijati s svojimi težkimi kladivi vsaj ponoči. V ameriških dnevnikih čitamo vsak dan o stavkah, ki so že po več tednov in radi katerih se zadržujejo naročila za milijone in milijone dolarjev, pa nihče ne pravi, da bo deželna obramba zato kaj trpela. Lahko je pisati ameriškim dnevnikom, naj imajo ljudje pred očmi v prvi vrsti patriotizem in naj potrpe radi nočnega razbijanja. Ampak če bi ti uredniki stanovali v bližini rake tovarne, bi najbrže tudi pozabili na patriotizem. Ali pa če bi začela kakav ta tovarna razbijati med rezidencami kje na "Heights," koliko časa, mislite, da bi razbijala? Tam ne bi imeli v mislih patriotizem, ampak mir ponoči. Sa-

BESEDA IZ NARODA**Tistim, katerih se tiče**

Cleveland, O. — Tukaj podajamo malo odgovora na pismo, ki smo ga prejeli brez podpisa. Nikdar bi si ne bili mislili, da je kdo zmožen tolike zlobe, kot se izraža v tem pismu. Če Vas zanima, pridite v našo hišo in na razpelo so vam vsa potrdila od zaslužka in tudi potrdila od dohodninskem davku (income tax). Čemu pisariti, ko smo pa tako blizu. Pridite v hišo in dokazalo se vam bo prav vse.

Kaj govorite o Vaših krvavih žuljih, kaj mislite, da so naši žametovi? Nevoščljivci! Nevoščljivost Vas bo raznesla, da se boste razleteli kot bomba. Ko smo slišali o Vaših krvavih žuljih, mi je nehotno prišlo na misel, da bi se Vam naredil na jeziku tako velik krvav žulj, da ne bi mogli več obrekovati poštenih ljudi.

In kje ste bili pa takrat, ko je bila v hiši revščina, bolezni in smrt? O, takrat se niste zmenili, še najmanj ne. Čemu se pa sedaj vtičete v naše zadeve, ko Vas nihče ne potrebuje. Od hinavskega zavijanja oči proti nebu, še nikdar nihče ni bil sit pa tudi obtočen ne!

Ali ste Vi že sploh kedaj obrisali solzo kaksi siroti? Hinaveci! Čemu iščete namišljenih grehov pri drugih, ko Vaši lastni vise od Vas, kot raztrgana sukinja od berača. In zakaj vse to? Iz gole nevoščljivosti, ker vsi delamo. Nikdar Vam nismo storili najmanjše krivice, niti v mislih ne. Naša vest in srca so mirna in mi prav lahko spimo, med tem ko Vas nevoščljivost muči noč in dan. Bodejte prepričani, da za tak kup ostudnih laži boste prejeli plačilo prej ali slej.

Mr. in Mrs. Starič

Mačerovali pridejo na obisk

V nedeljo 30. marca pridejo na obisk Mačerovali in sicer se bodo ustavili na Svetovidskem odru. Do sedaj so vam bile predstavljene vse osebe te družine, da lahko poznate vsakega posebej in se boste zato prav lahko dopačje počutili. Člani Svetovidskega odra vas pričakujejo, da pridete in zasedete dvorano.

Fantje in dekleta, ki so člani Svetovidskega odra se vselej potrudijo, da nam postavijo na oder nekaj takega, da nas razveseli in obenem pa je vedno tudi kaj poučnega v vsaki predstavi. Tudi ta igra, ki bo igrana v nedeljo in potem v nedeljo 6. aprila ponovljena, bo zelo kratkočasna, da se boste lahko nasmejali in pa tudi resna. Sicer pa ni, da bi mogli vse tukaj povedati, samo toliko pa lahko rečem, da vam ne bo žal, če pridete to ali pa prihodno nedeljo v šolsko dvorano sv. Vida.

Še nekaj tečnov in zima se bo poslovila od nas in potem bomo vsi bolj hiteli v prosto naravo, zato pa se malo pozabavajmo že v dvoranah, saj bo skoro že konec sezone iger in prireditvev v notranjosti.

Vsak izmed nas ve, da mu par ur vesele zabave prav nič ne škoduje in člani Svetovidskega odra so se vselej potrudili, da so nam dali zabave v polni meri. Zato pa nas tudi sedaj pričakujejo, da se odzovemo njihovega vabilu. S tem, da napolnimo dvorano, jim damo največje plačilo za njihov trud, kajti iz tega vidijo, da resnično cenimo njihovo trud in delo, ki

no delavec, ta naj da svoje žulje, potem mu pa ne privošči niti tistih par ur mitnega spanca.

Upamo, da bo sodnik razsodil tako, kot je pošteno in prav.

ni majhno, če pomislimo, da so vsi ti igralci tu rojeni in se uče slovenskega jezika največ na odru sami med seboj. To je vredno vse pohvale in našega zanimanja.

Če smo bili mogoče pri prejšnjih predstavah v tej sezoni malo bolj mlačni ali prezaposleni z raznimi prireditvami, zato pa sedaj, ob koncu sezone, pokažimo svojo zavednost in napolnimo dvorano obe nedelji. Vstopnice so že v predprodaji v Novak's Confectionery Store, kjer si lahko nabavite rezervirane ali nerezervirane vstopnice. Kdor se bo bolj potrudil in prej prišel, tisti si bo lahko izbral boljše vstopnico oziroma sedež. Na svidenje! F.T.

"Castle Garden" bodo porušili

Naši stari priseljenci se še spominjajo tege imena nekdanje priseljeniške postaje "Castle Garden," skozi katerega je vstopilo v Ameriko mnogo milijonov priseljenecv tekom zadnje polovice 19. stoletja, ko kmalu podrt. Ne ravno takoj, ali v roku dveh ali treh let, kajti po mnenju newyorškega komisarja za parke, je postal ovira modernemu napredku. In moderni napredek v tem pogledu je zgradnja podmorskega tunela med New Yorkom in Brooklynom.

"Castle Garden" je bil zgrajen leta 1807 kot trdnjava in je kasneje služil v razne svrhe. Leta 1824 je končal služiti kot trdnjava in so ga rabili kot javno zabavišče. Ko se je Lafayette povrnil na obisk v Združene države leta 1824, je bil v njem častni sprejem. Jenny Lind, proslavljena pevka, ki so jo nazivali "švedski slavec," je tam dala svoj prvi koncert v Ameriki pod upravo prvega ameriškega cikluseva imprenzarja P. T. Barnum. Leta 1851 pa je tam priredil šod Ludovik Kosuth v obrambo svobodne Madjarske. Leta 1852 je tam nastopila mednarodna prolula plesalka Lola Montez, ki je igrala usodno vlogo kot ljubica tedanjega bavarskega kralja.

Od leta 1824 do 1855 je bil "Castle Garden" pozorišče balonskih izletov, umetelnih ognjev, semnjev in panoram, pa so se tam vprizarjali igrokazi vseh vrst — od cirkusa, športnih priredb do klasičnih koncertov; celo slavna Adelina Patti, je tam zapela. V pasjih dnevih vročine pa je Castle Garden radi svoje lege ob morju bilo shajališče pregretih meščanov, ki so tam uživali javne koncerte mestnih godb.

Mnogi predsedniki Zedinjenih držav so bili tam pozdravljeni ob svojem prihodu v New York. Nekoč se je ob nekem sprejemu podrl most, ki je spajal "Castle Garden" s kopnim. Kasneje so zasuli ozki kanal in Castle Garden je postal del kopnega.

Najbolj je pa zaslovel leta 1855, ko je postal priseljeniška postaja in postal tako simbol za pristop v Ameriko za milijone priseljenecv, kakor kasneje Ellis Island. V to svrhu je bil stari fort znotraj pregrajen, da se dobi prostor za priseljeniške urade in prostore za priseljenjence. Dne 3. avgusta, 1855 je bila pregledana prva skupina priseljenjencev. Od tedaj do leta 1890, torej tekom dobe 35 let in osem mesecev, 7,690,606 priseljenecv je prešlo skozi duri Castle Gardena.

(Pred letom 1860 je skoraj polovica priseljenecv prihajala

iz Irske. Nemška imigracija je začela postajati močna okoli leta 1848. Po letu 1860 so začeli prihajati priseljenji iz vseh krajev in koncev sveta.

Priseljenji so bili v onih časih žrtve vseh mogočih prevariantov in goljufov. Stvar je že bila tako škandalozna, da je policija posegla vmes in postavila v službo policijski čoln okoli "Castle Gardena." Varanje novodošlih priseljenecv je bil takšen del vsakdanjega življenja v New Yorku, da so prosluli "runerji"—vodje priseljeniških skupin—priredili javen shod, kjer so protestirali proti vmešavanju oblasti v privaten "biznis."

Na "Castle Gardenu" je bila tudi posredovalnica dela za novodošle priseljenjce, katerih delo se je potrebovalo vsepovsod. Največ je bilo treba delavcev za farme in železnice in služkinje.

Priseljevanje je bilo tedaj v rokah državne oblasti. Leta 1890 pa je federalna oblast prevzela upravo priseljevanja v svoje roke. Takoj je federalna vlada začela urejevanje priseljeniške postaje v glavnem pristanišču prihoda New Yorku. Zgrajena je bila velika postaja sredi newyorške luke, na Ellis Islandu. Decembra, leta 1890 je bil "Castle Garden" zaprt kot priseljeniška postaja. Zgradba je bila vporabljenata kot akvarij za razkazovanje rib, kar je še danes. Pa se bodo tudi ribe morale preseliti drugam. F. L. I. S.

Današnje življenje v Parizu

Ugasni v Parizu luči, čarobne in mnogobarbne, in Pariz ni več Pariz. Vzemi pariški ulicam veletok avtomobilov in avtobusov, pa je to najzvišnejše evropsko velenost mrtvo. Pri prednevnem ogledovanju Pariza, ko sem vsak dan prehodil lepe kose tega nadvse zanimivega mesta, sem našel vsega pet prepolnih avtobusov, ki so se zaradi preobčutenosti kar na pol vlekli po tleh, pripoveduje nemški častnik iz Hamburga, ki je pred kratkim obiskal Pariz. O avtotaksih sem čital med vožnjo v prenatrpanem vagonu podzemljске železnice preko ramen svojega soseda nazov nekega članka v enem izmed pariških listov, ki se glasi: "Če bi namesto bencina uporabljali spirit, bi bilo lahko v Parizu 4000 avtotaksijev več v prometu, kakor doslej"; videl pa na ulici nisem nobenega. To je bila tudi edina prilika, da sem o njih kaj čital.

Transportno stisko bi radi na vse mogoče načine premostili. Nosači in kolesarji so postali zopet važni ljudje. Povsod vidite ročne vozčke, kolesa, tričekle, otroške vozčke, na kolesih pa koše in vse mogoče pripomočke, v katere se da položiti blago ali kakršna koli roba že za prevoz.

Sploh so prišla v promet in modo, če izvzamemo konjsko vprego, vsa vozila, ki so služila za prevoz pred dvajsetim stoletjem. Pred kolodvorom in na drugih prometno važnih mestih stoje neopredeljene vrste koles, ročnih vozčkov, za kolesa privezanih vozčkov, ki se ponujajo ljudem. Neki tak voz ima pompen napis: Transport Pariz - Balieue (delavsko predmestje, ki je seveda zelo daleč od mestnega središča). Večino vozčkov so si lastniki kar sami naredili. Ker pa so se take razmere za nekaj časa ustale in še ni upanja na bencin, da bi prišli avtomobili zopet v "modo," je nastala v Parizu pravecata industrija za izdelovanje koles in majhnih kovinskih vozčkov za prevoz prtijage. Izdelujejo pa tudi zelo velike za prevoz kartona in klobukov ter druge lažje robe. Vozčki za prevoz so privezani na kolo, ki ga lastnik vozi. Večkrat se pripeti, da se žena in mož skupno "vprežeta" pred tak vozček. Človek si pač mora v takih razmerah po-

Če verjamete al' pa ne

Pa je tekel čas naprej. Del sem na vse kriplje, brskal po časopisih za novicami, hodil odpirat radijo, da bi zvedel najnovše in tako postregel našim ljubim naročnikom s takimi no-

magati, kakor ve in zna. Niso še začeli delati avtotaksijev na "nožni pogon." Pač pa so našli neke med staro šaro še več nosilnic iz 18. stoletja, jim dodali štiri kolesa, pred njih pa vpregli kolo (bicikl). Kolo torej danes neomejeno vlada po pariških ulicah. Vrtar v veliki trgovini "Les Printemps," ki je v prejšnjih "boljših" časih kneževsko obleden z belimi rokavicami pomagal damam, ko so stopale iz avtomobilov, dela danes isto z damami, ki prihajajo s kolesi ter jim shranjuje kolesa. V izložbenih oknih so novi, lepi ženski kostumi za kolesarke.

Tako se Parizani vozi, toda kako pa živi? Ali ima dovolj hrane? Pravijo, da je Nemčija poslala v Pariz 100,000 ton krompirja, iz česar bi se dalo sklepati na veliko lakoto. Tako, kot je bilo preje, seveda ni. Vsi so morali zategniti pasove. Parizani, ki je znan kot največji kruhojede, dobi na dan 30 gramov še precej dobrega kruha. Poleg tega si lahko vsak dan kupi brez kart jabolka, jabočno torto ali eno majhno žemljico — Petit pain. Kilogram surovega masla velja 32.50 frankov, kar še ni tako drago, če bi bilo kaj blaga na trgu. Dosedaj dobe le 1 kg krompirja na mesec (za eno osebo), mesa s kostmi na dan 60 gramov, brez kosti pa 48 gramov. Prve tri dni v tednu ne smejo prodajati mesa. Zvečer lahko kupi Parizan na ulici tople kostanje, podnevi pa tudi "tous les fruits de la mer," kakor morske polže, školjke, morske pajke in podobno. Teh stvari je skoraj v izobilju. Kuharska umetnost izkušenih Parižank ve tudi iz teh stvari pripraviti kaj okusne jedi. Mnogi prebivalci pariške prestolnice se hranijo po gostilnah in francoski kuhar zna — tako pravi omenjeni nemški poročevalec iz Hamburga — tudi iz podplata pripraviti okusne jedi . . . Brezposelnji seveda od tega ničesar nimajo. V Parizu jih je 600 tisoč do 700 tisoč, v celi Franciji pa na nad milijon. Mnogi se sprašujejo, kaj bi bilo, če bi prišli vojni ujetniki domov. Obnovitveni načrt francoske vlade v Vichyju je predvidel 46 milijard frankov za obnovo dela v Franciji in za to, da bi mogel zopet zaposliti Francoze. To število je sicer astronomsko veliko, toda če velja kilogram kruha 3.15 frankov in kilogram surovega masla 34.50 frankov, to ni bogva kaj.

V neki pariški restavraciji sem videl majhno deklico, ki se je glasno smejala. Sosedejo so se pričeli ozirati nanjo in mama ji je dala pouk, da sedaj ni čas za smeh. Oče pa je dobrodušno dodal: "Saj vendar nismo zato na tem svetu, da bi jokali."

Po francoskem porazu je bilo pariško prebivalstvo popolnoma pobito in duševno potro. S strahom so pričakovali, kaj bo, ko bo prišlo naše (nemško) vojaštvo. No, pozneje so bili potolaženi, ko so videli povsod sam red, samozatajevanje, korektnost in dostojno nastopanje.

Polagoma so se Parizani le zopet zavedli. Potem so šli vase in začeli premišljevat i vzkrokih vojne ter o storjenih napakah. Vendar mnogo ne govore o tem, ker vedo, da bodo morali pred koncem prenesti še marsikatero bridko preizkušnjo. Upajo, da mir, ki bo moral nekoč priti, za njih ne bo preveč trd.

To je nekaj misli, ki jih je napisal Mathias Werner. Iz njih vidimo, kako gledajo Nemci na življenje v Parizu.

vicami, ki jih nikjer drugje zapišejo. Če bi hodil od izbe do radija, ki se nasloni v sprejemni sobi, boste kmalu tam in nazaj. Ampak sem šel vsakokrat gredoč v hinjo pogledat, kako se kaj ti tista piška v pečici, ki čaka našo Johano, ki je šla bajno slovo predpustnemu času. Skrbelo me je, da se ne bo več posušila, (piška ne obenem pa, da bi ne bila mrzla. Zato sem gledal, da se v ledno nekaka srednja temperatura v peči. Se reče, saj če bosta čala, bom tudi prav natihnil, dal, da sem vsakokrat piško malo otipal, če je v pravem položaju. Ampak to moram priznati, da junak sem pa se piške pri teh ogledih ni lo mojih prstov — skoraj ni toliko, da sem se prepričal, da je še vedno mehka. Kogi (en par jih takih poznam) šli samo trikrat pogledat, pa bi se bil profan sam in piške pa bi se nikjer. Zato vsem si s tem zatajevanjem žil precej odpuščev, ker vam, da bi bilo lažje lezti v njih kolonih na sv. Višarje, odtegniti prste od piške, še nihče ne vidi.

Tako sem imel na mojem večer stalvahto od mojih prajtarja v kuhinjo, od radiju in zopet nazaj v kamro. Pa me je tisti kolonel tam v pečici tako strašno gledal da nisem mogel misli v pravo direkciijo. Pravi in rečem, da po vojna pa pečene piške ne skupaj. Za svojo osebo peče piške bolj obrajtam kot vojsko in bi je ne zamislil največji kanon, pa če bi velik, da bi nesel od Člvan pa do Cumarovskega, ali na špičasto Stražišče.

Dasi so mi misli švigale v kraje, kot bi otavo raztrgal sem pri vsem tem zelo gledal na uro. Ne sicer bi se mi kam mudilo, ampak to, ker je imel vsak čas na 40-danski post, ki se pelje na pelnico. Kol je videl, da je že enajst, sem si rekel: "ohana ravno še eno minuto pride na banket. In če ne pride do polnoči, sprševal in mrzel pot mi pri mislih, da bo nekako pri nas, če bi morala pečena piška čakati čen na koga, ki bi se je prila na, sem se tolažil. Sur, da se dobi katera izmed cenjenih bralk, ki se bogogledavale in rekle: "saj mu ni bilo zato, da se Johana delezna piška? Sa bil rahd pahal, snežni ni!"

Vidite, kakšno krivico late! Kaj bi je ne bil hotel del z vsemi pritlikanostjo merjevo posodo lepo poskrivaj nesel nazaj, pa bi si Johani niti sanjalo, da je bil v njeni odsotnosti kuhinji perutninarški glavnik. Ampak, kar je res je sem privoščil prav toliko, bi bajgali. Se reče, če vno primerilo, no ja, da hane ne bilo domov do seveda, kakopak, kaj tega piško proč vžrem, sam?

Priznati moram, da ob noči že nisem več sedel prajtarju. Od tedaj naprej že bolj na uro gledal in lažil, da ne bo dolgo in bo zgodilo ž njo, kar se Pripravljaj sem ultimatum. Ko je manjkalo 15 minut polnoči in Johane še ni v mov, sem že začel raztrgati prste, koliko časa vžrem, nega zemljana, da posprej takole piško. Pri največji ni nisem mogel dati več minut. Zatorej sem stajal in sprejel, da bom čakal vsaj minut in če v petih minutah hane ne bo, naj si sama zapiše, če je nekaj tako dobrega zamudila.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

ničesar več opraviti. Nekaj malenkosti sva si še kupila, šla v krčmo po konja ter odjezdila.

Za mestom sva našla trato s potočičem. Tam sva se utaborila, spustila konja na pašo in legla spat. Potrebna sva bila počitka.

Se preden pa sva zaspala, so prijezdili mimo naši "junaki." Odločna senora je le vztrajala pri svojem muhastem načrtu, vključ temu, da sva z Winnetouom odšla.

Pet mož jih je bilo vsega, haciendero trije policisti in jurisculto. Senor alcaide in njegovi policisti so bili seveda v "službenem kroju."

Senora pa je živahno vzkliknila svojemu podložnemu predstojniku: "Si slišal —!? Tako junaštvo je tebe vredno! Upam, da boš prijel nevarnega zločinca in da ga nikomur drugemu ne boš prepustil! Zato pa smeš dnevno dve cigareti več pokaditi ko navadno!"

Skremžil je vključ obljubljenim cigaretam obraz, kot da so pravkar njega samega prišli Indijanci. Senora pa ni videla njegove slabe volje, gledala je mene in pravila:

"Vi pa le niste tisti junak, ki se zdite —! Sicer ni bili takc veseli, da bodo drugi Playerja prijeli!"

Vesel sem se ji namuznil: "Seveda me veseli! In mislim, da mi tega nihče ne more zameriti. Mož je namreč res skrajno nevaren lopov. Ako njegova gorovka zadene, naredi čisto gotovo luknjo v kožo."

"Zdi se, da niste prijatelj takih lukenj?" "Nikakor ne. Kajti če so pregloboke, je pri kraju z življenjem."

"Torej pa le skrbno pazite na svojo kožo, tako vam svetujem da kje ne dobi luknje!"

Mož moj je seveda čisto drugačnega kova. Dobro ve, da pogumen človek premaga svet in da je junaku sreča mila. V duhu bom pri njem, štivila ga bom. Ali ne, možek?"

"Da!" je pokorno pokimal in se držal grenko, kot da so mu dali popra mesto rozin. "Ampak ne pozabi mi djati blazinice tudi na sedlo, da ne bom kje konja preveč tlačil in gullil!"

Zlezla je iz mrežnice in šla mimo mene, še pogledala me ni. Bil sem v njenih očeh strahopetnež, ki se boji, da bi dobil luknjo v kožo.

Pred Winnetouom pa je obstala, ga koketno pogledala in se mu najljubeznejše nasmehnila. "Senor Winnetou," je zažgolela. "Ali res mislite nočaj ostati v Uresu?"

Ne da se popisati, s kakim obrazom je gledal Winnetou na domišljavo, koketno žensko. Pomilovanje se je izražalo na njem in obenem veliko čudenje, da se ga volčje drzne nagovoriti.

Razumel sem ga in odgovoril mesto njega: "Da, do jutri ostaneba v Uresu."

Z zaničljivim pogledom me je ošinila. "Kdo pa je vas kaj vprašal? Naj Winnetou sam odgovori! Slišal je, da ga cenim in občudujem, gotovo mi bo ugodil."

Ponovila je vprašanje. Pokimal je. "Pa dovolite, da vas povabim k sebi! Moj gost bodete! Zelo bi me osrečili, če bi sprejeli!"

KOLENDAR DRUŠTVENIH PRIREDITEV. Includes a calendar grid for March 1941 and a list of events for MAREC, APRIL, MAJ, JUNIJ, JULIJ, AVGUST, and SEPTEMBER.

Črički priredi koncert v SND na 80. cesti. 16, 17, 18. — Velika razstava ročnih del pod pokroviteljstvom Slovenske ženske zveze, v Slovenskem domu na Holmes Ave.

17.—St. Vitus Cadets št. 25 SZZ imajo plesno veselico v Twilight Ballroom. 18.—Pevski zbor "Lira" ima spomladansko prireditev v šolski dvorani sv. Vida.

18.—Ženski zbor "Cvet" priredi koncert v SDD na Prince Ave. 18.—Skupna društva fare sv. Lovrenca prirede v SND na 80. cesti slovensko svatbo z voglarji in kamelo.

25.—Svetovidski oder priredi angleško predstavo v šolski dvorani. 25.—Mlad. pevski zbor Kanarčki priredi igro in koncert ob 4 popoldne v SDD na Prince Ave.

27.—Svetovidski oder priredi angleško predstavo v šolski dvorani. JUNIJ 1.—"Slovenski dan" v Euclidu (31. maja in 1. junija) v počast slovenskemu pesniku Ivanu Zormanu.

1.—Piknik društva sv. Reš. Telesa fare sv. Lovrenca na Basta's Grove, Turney Rd. 8.—Društvo sv. Križa, št. 214 KSKJ ima piknik na prostorih SND na 6818 Denison Ave.

15.—Društvo Napredek, št. 132 ABZ ima piknik na Stuškovi prostorih v Wickliffe, O. 22.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima piknik na Pintarjevih prostorih v Euclidu.

22.—Društvo Združeni bratje št. 26 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmi. 15.—Društvo Napredek, št. 132 ABZ ima piknik na Stuškovi prostorih v Wickliffe, O.

22.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima piknik na Pintarjevih prostorih v Euclidu. 22.—Društvo Združeni bratje št. 26 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmi.

22.—Krožek podružnice št. 41 SZZ blagoslovi bandero. Zvečer bo ples v SDD na Waterloo Rd. 29.—Piknik fare sv. Lovrenca na Basta Grove, Turney Rd.

29.—Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 71 ABZ priredi piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe, Ohio. JULIJ 4.—Four Points Tavern priredi piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe, O.

13.—Skupna društva fare sv. Vida imajo piknik na Pintarjevi farmi. 13.—Društvo Brooklynski Slovenci, št. 48 SDZ priredi piknik v SND na 6818 Denison Ave.

20.—Pevski zbor Slovan priredi piknik na Močilnikarjevi farmi. 20.—Pevsko društvo Zvon priredi vrtno veselico na prostorih Slovenskega doma, 6818 Denison Ave.

27.—Slovenski groceristi in mesarji piknik na Pintarjevi farmi. AVGUST 3.—Društvo Soča, št. 26 SDZ ima piknik na prostorih Doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

24.—Vseslovenski katoliški shod priredi Zveza društev Najsv. Imena na Brae Burn prostorih, 25000 Euclid Ave. SEPTEMBER 21.—Proslava 20 letnice društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, s parado, slavnostnimi obredi v cerkvi Marije Vnebovzete, banket in varietni program v Slovenskem domu na Holmes Ave.

11.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ proslavlja 20 letnico obstanka z banketom v Slovenskem domu na Holmes Ave. 12.—Podružnica št. 47 SZZ obhaja 10 letnico obstanka v SND na 80. cesti.

19.—Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete obhaja 25 letnico v Slovenskem domu na Holmes Ave. 25.—Slovenska zadružna zveza priredi plesno veselico v SDD na Waterloo Rd.

25.—Društvo Danica, št. 11 SDZ priredi plesno veselico v SND na St. Clair Ave. NOVEMBER 16.—Mladinski pevski zbor Črički priredi koncert v SND na 80. cesti.

DECEMBER 21.—Božičnica mladinskega pevskega zbora Škrjančki v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

IZ PRIMORJA

—Vadimo se v varčevanju! Varčevanje je lastnost, ki je mnogim že prirojena, drugim pa že od mladih let docela tuja in se je vse življenje otepaajo ter jo v lastno škodo prezirajo.

Pametno varčevanje je pa vsekako lepa lastnost. Koristi človeku samemu, njegovi družini, narodu in državi. Ustvarja zdrave, gospodarsko močne in samostojne ljudi in je temelj splošnega blagostanja. Zato je važno in potrebno, da se vadimo v varčevanju in da zlasti mladino vzgajamo k varčnosti.

Italijanski narod je znan po svoji skromnosti in varčnosti. Smisel za štedljivost je v njem zelo razvit in je naši brezbržni razspornosti lahko v zgled. Njegovi voditelji poznajo do njegovo čednost in je ne pustijo zamreti, temveč jo skrbno in načrtno gojijo in ji dajejo vedno novih pobud. V ta namen so proglasili 31. oktober za praznik varčnosti. Ta dan izdajo hranilni zavodi v vsej državi poročila o svojem uspešnem delovanju in nakazujejo ugodnosti, pod katerimi ljudje lahko varno nalagajo svoje prihranke. Časopisi približajo za to priliko spodbudne in poučne članke in izdajo se tudi brošure, ki zgovorno govorijo o pomenu varčevanja za posameznika in občestvo. Pa ne samo z besedo, tudi s praktičnimi ukrepi se skuša človeka privaditi in prikleniti k varčnosti. Naj navedemo samo majhen zgled! Goriska deželna hranilnica, nekdanji znani "Mont," je sklenila, da pokloni 1939 vsakemu otroku, ki se je v gorški deželi rodil 31. oktobra — na dan, ki je posvečen pospeševanju varčevanja — hranilno knjižico z vlogo 100 lir kot krstno darilo. Na ta ljubeznivi način se skuša že v mlada srca vcepiti lepo misel o pomenu varčnosti in otroka pritegniti k varčevanju.

Državna založba v Moskvi bo izdala pesmi, izreke in zapiske, ki krožijo med narodom o Leninu.

MALI OGLASI Lot naprodaj V Euclidu je naprodaj lot, 40x103. Cena je samo \$455. Vprašajte H. Will, 20731 N. N. Ave. (70)

Izgubljeno Izgubila se je na St. Clair Ave. v Nottinghamu, Social Security karta in unijska karta. Kdor je našel, je proščen, da prinese na 4229 St. Clair Ave. (69)

V najem V najem se oddajo tri moderne sobe, spodaj, spredaj, zakonec brez otrok. Stanovanje se nahaja na 1053 E. 71. St., vpraša se pa pri lastniku na št. 3 gorej. (69)

Odda se prostor Odda se prostor 34x36 čevljev. Zidano poslopje za malo tovarno; po nizki ceni. Oglasite se na 6011 St. Clair Ave. (69)

Stanovanje se odda Odda se stanovanje treh sob in kopalnice. Vprašajte na 6011 St. Clair Ave. (69)

Prijatelj's Pharmacy SLOVENSKA LEKARNA Vogal St. Clair Ave. in E. 68th ENDICOTT 4212 Prescription Specialists

Ibn Saudova Arabija obsega kraljevstvo Nedžed in Hedžed, to že od leta 1932. Glavno mesto tega kraljevstva je Džidda. Kraljevstvo ima 5 milijonov prebivalcev.

Najvažnejši izvozni pridelek v Španiji so oranže.

Priprave za stavko. — Odbor stavkarjev razdaja piktetne plakate za stavko, katero je proglasila Transport Workers unija v New Yorku. K tej uniji spada na 3500 vozničkov busov. Stavkarji zahtevajo 25 odstotno zvišanje plače.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Nemške motorizirane čete se vade po mostu preko Donave v Bolgarijo. Na mostu je videti plapolajočo nemško svastiko. Nemci upajo, da bodo s takim nastopom svojega vojskega prestrašili Grke in Turke. Nemške čete se pomikajo proti grški in turški meji.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

Onu samem ni bilo kdo ve kaj znanega, toda na čelu vsega tega načrta je stal bajne njegov brat Sigurd, tudi Bjarne, mladi sin Erlinga Vidkunssona, je bil zraven—govorilo se je, da je Sigurd obljubil, ako Jon postane kralj, tedaj bo vzel eno izmed Bjarnetovih sester za kraljico, kajti gospodične z Giska so bile tudi iz rodu starih norveških kraljev. Gospod Ivar Ogmundsson, ki je bil svoj čas najboljša opora kralja Magnusa, je zdaj baje prestopil k stranki teh mladih kolovodij in z njim vred mnogi drugi od najbogatejših in najodličnejših mož iz vse dežele — o Erlingu Vidkunssonu samem in o Bjorgvinskem škofu so si ljudje pravili, da stojita zadaj in stvar podpirata.

Kristina ni kdo ve kaj verjela tem govoricam; z grenkobo v srcu je mislila, da so zdaj vendar neznatni ljudje, državne zadeve se jih nič več ne tičejo. Vendar pa je prejšnji jesen nekoliko govorila o tem s Simonom Andressonom, vedela je pa tudi, da je imel Simon pomenek z Erlendom. Toda videla je, da Simon le nerad omenja te stvari — v nekem oziru zato, ker ni maral, da bi se njegovi bratje vtkivali v tako nevarne zadeve — Gyrdja pa so popolnoma imeli na vajetih sorodniki njegove žene. A Simon se je tudi bal, da bi bilo Erlendu nerodno, ako bi govorili o takih stvareh, in to tem bolj, ker je bil Erlend vendar rojen za to, da bi imel svoje mesto tam, kjer se močje posvečujejo o norveški državi, pa ga je zdaj nesreča pahnila iz kroga njegovih tovarišev.

Vendar pa je Kristina opazila, da Erlend o teh stvareh govori s svojimi sinovi. In nekega dne je slišala, kako je Naakkve rekla:

— Ampak če ti gospodje dosežejo pri kralju Magnusu svoje pravice, potem gotovo ne bodo tako grdi, oče, da ne bi vzeli vaše zadeve zopet v pretres in kralja prisilili, da popravi krivico, ki vam jo je prizadejal."

Erlend se je zasmejal; tedaj je sin nadaljeval:

"Prvi ste pokazali tem gospodom pot in jih spomnili na to, da nekoč med norveškimi velikaši ni bilo navade, da bi mirno sedeli in prenašali krivice svojih kraljev. To ste plačali z izgubo dednega dvora in fevda — možje, ki so bili vaši zavezniki, so odnesli zdravo kožo — sami ste vzeli nase pokoro za vse —"

"No, tem več imajo torej"

— v čertem kolenu so s tabo v sorodu, tako Magnus kakor tadvja Hafstorjeva sinova. Spominjam se jih iz tistega časa, ko sem služil na dvoru kralja Haakona — sreča za mojo sorodnico gospo Agneso, da je bila kraljeva hči — sicer bi morala nemara na obrežju ribe trebiti, ako bi je kakšna gospodinja kot tvoja mati iz bogaboječega usmiljenja ne vzela za pomoč v hlevih. Količkocrat sem moral usekovati ta Hafstorjeva sinova, kadar sta hotela pozdraviti starega očeta in sta pritekla v dvorano, smrčkava, kot sta zlezla materi s kolen — in če sem jima iz sorodniške ljubezni katero primazal, da bi ju naučil malce olike, sta se drla kot prasca pri klanju. Slišal sem praviti, da sta tadvja zmeneta s Sudrheima nazadnje le postala človeka. Ako pa se od te strani nadejaš sorodniške pomoči — potem jo z isto pravico lahko iščeš psu pod repom —"

— Sorodniki, praviš, res je, v čertem kolenu so s tabo v sorodu, tako Magnus kakor tadvja Hafstorjeva sinova. Spominjam se jih iz tistega časa, ko sem služil na dvoru kralja Haakona — sreča za mojo sorodnico gospo Agneso, da je bila kraljeva hči — sicer bi morala nemara na obrežju ribe trebiti, ako bi je kakšna gospodinja kot tvoja mati iz bogaboječega usmiljenja ne vzela za pomoč v hlevih. Količkocrat sem moral usekovati ta Hafstorjeva sinova, kadar sta hotela pozdraviti starega očeta in sta pritekla v dvorano, smrčkava, kot sta zlezla materi s kolen — in če sem jima iz sorodniške ljubezni katero primazal, da bi ju naučil malce olike, sta se drla kot prasca pri klanju. Slišal sem praviti, da sta tadvja zmeneta s Sudrheima nazadnje le postala človeka. Ako pa se od te strani nadejaš sorodniške pomoči — potem jo z isto pravico lahko iščeš psu pod repom —"

Kristina je kesneje rekla Erlendu:

"Naakkve je še tako mlad, ljubi mož — ali se ti zato ne zdi napak, da mu tako odkrito pripoveduješ take stvari?"

"In ti, ljuba žena, govoriš tako mehko," je smehljaje se odvrnil Erlend, "kot bi me hotela poučiti. Ko sem bil v Naakkvejevih letih, sem šel prvič na sever v Vargoy. — Ako bi mi bila gospa Ingebjorg ostala naklonjena in zvesta," je srdito bruhnil na dan, "potem bi bil Naakkveja in Gautēja poslan k njej na dvor — tam na Danskem imata dandanes dva v orožju izurjena in drzna vratolomca vsa pota odprta —"

"Ko sem tadvja otroka rodila," je bridko rekla Kristina, "nisem mislila, da si bodo najini sinovi nekoč morali iskati kruha v tujih deželah."

"Saj veš, da tudi jaz nisem mislil tega," ji je odvrnil Erlend. "Toda človek obrača, Bog pa obrne —"

Kristina je sama sebi dejala, da njeno srce ni samo zato ranjeno, ker vidi, da se Erlend in sinovi, zdaj ko ti doraščajo, tako vedejo, kot bi njihove zadeve presegale žensko pamet. Ne, vsa v strahu je bila zaradi Erlendovega neprevidnega jezika—nik-

dar ni mislil na to, da so sinovi še skoraj otroci.

Poleg tega so starejši trije sinovi, kakor so bili še mladi — Nikolaus je bil zdaj sedemnajstzim star, Bjorgulf je v jeseni izpolnil šestnajsto in Gauté petnajsto leto — že tako občevali z ženskami, da je mater skrbelo.

Seveda se ni pripetilo še nič takega, da bi jih mogla posvariti. Niso letali za ženskami, nikoli niso neotesano in nespodobno govorili, niso marali poslušati, kadar so dinarji pripovedovali na dvoru kosmate dovpite ali umazane zgodbe. Sicer pa je bil tudi Erlend v tem pogledu vedno dostojen in spodoben — večkrat je videla, kako je zardel ob zgodbah, katerim sta se tako oče kakor Simon od srca smejala. Pri tem pa je nejasno čutila, da se onadva smejeta, kot se smejejo kmetje zgodbam o bedastem hudču — medtem ko učeni možje, ki bolj poznajo njegovo zlobno prekanjenost, ne marajo takih šal.

Tudi Erlend si gotovo ni mogel očitati, da bi bil kdaj letal za ženskami — samo ljudje, ki njegova moža niso poznali, so mogli misliti, da je v toliko lakomisljen, ker je zavljal ženske k sebi in jih namenoma zapeljeval. Sama pred seboj ni nikdar tajila, da je pri njej Erlend uspel brez zapeljevanja prevare ali nasilja. Trdno pa je bila tudi prepričana da tisti dve omoženi ženski s katerima je Erlend grešil, nista bili zapeljani. Kadar pa je naletel na lahkožive ženske prešernega in dražljivega vedenja, je postal radoveden kot mlad lisjak — tedaj kakor da bi ga obdajala sopara skrivne in nepreudarne lakomisljenosti.

S strahom v srcu se ji je zdelo, da vidi, kako so Erlendovi sinovi v tem podobni očetu — preden so kaj storili, so vedno pozabili, da je treba misliti na to, kaj poreko ljudje — potem pa so jih govornice kajpada bolele. In kadar so se jim ženske dobričkale s smehljajem in krotkostjo, jih ni bilo sram, niso bili trmasti in plahi, kot so povadili fantje v teh letih — vračali so jim smehljaj, govorili in kretali so se tako neprisiljeno in uglašeno, kot da so živeli poprej na kraljevem dvoru in se naučili dvorjanskih šeg. Kristina se je bala, da ne bi od same odkritosrčnosti zabredli v nesrečo ali težave — ne samo bogate gospe in hčere premožnih ljudi, marveč tudi uboge deklet, tako se je mati zdelo, so bile preveč prijazne nasproti tem lepim mladim fantom. — Oni pa so se hudo razjezili, prav kakor drugi mladeniči, ako jih je potem kdo podražil s kakšnim ženskim imenom. Frida Styrkaarova je to večkrat storila — bila je neumno žensče, čeprav tako stara, saj ni bila kdo ve koliko let mlajša od gospodinje, in imela je dva nezakonska otroka — pri drugem je povrh vsega z veliko težavo ugotovila očeta. Toda Kristina se je za tega ubogega črviča zavzela in ker je Frida skrbno in ljubeče vzredila njenega Bjorgulfa in Skuleta, je bila gospodarica nasproti tej dekli zelo prizanesljiva — čeprav jo je hudo jezilo, da ta stara ženščina fantom venomer kaj pripoveduje o mladih dekletih.

Kristina si je zdaj mislila, da bi bilo najbolje, ako bi mogla sinove poženiti še v mladih letih. Vedela pa je, da to ni lahka stvar — možje, katerih hčere bi bile enakorodne njenima sinovoma Naakkveju in Bjorgulfu, bi mislili, da nista dovolj bogata. In ako bi si fanta hotela opomoči v kneževski službi, bi ju pri tem ovirala obsodba in kraljevo sovražstvo, ki si ga je bil nakopal njun oče. Z bridkostjo se je spominjala časov, ko sta se Erlend in Erling Vidkunsson dogovarjala o poroki med Nikolausom in eno izmed hčera državnega upravnikarja.

Sicer je poznala prenekatero doraščajočo dekle v tej ali on-

dolini, ki bi bila primerna — bogata in iz dobre rodbine, in katerih očetje so se skozi več rodov izogibali dvorjanske službe ter ostajali doma v dolinah. Toda Kristina ni mogla prenesti misli, da bi bila z Erlendom zavrnjena, ako bi poslala snubce k tem kmetiskim velikašem. Tudi kaj bi bil Simon Darre najboljši besednik — zdaj pa jih je Erlend odtrgal od tega pomočnika.

Za cerkveno službo, je mislila, ne čuti nobeden njenih sinov polkica — razen morda Gautēja in Lavransa. Toda Lavrans je bil še tako mlad. Gauté pa je bil edini izmed sinov, ki ji je za-

res pomagal na dvoru.

Vihar in sneg sta to leto grdo zdelala plotve, zaradi meteža na križev teden pa se je delo zakasnilo, tako da so morali ljudje pošteni komarati, ako so hoteli o pravem času vse podelati. Zato je Kristina nekega dne poslala Naakkveja in Bjorgulfa, naj popravita plot ob neki njivi, ki je ležala zraven ceste.

Dopoldne je šla mati pogledat, kako gre fantoma to nevajeno delo izpod rok. Bjorgulf je delal na tisti strani, ki je bila obrnjena proti dvoru — postala je za trenotek in se pogovori-

la z njim. Nato je odšla više gor. Kar je zagledala Naakkveja, kako se je obehal čez plot in govoril z neko žensko, ki je sedela na konju tik plotu ob robu ceste. Gladil je konja, nato je prijel deklico za gleženj in kakor razmišljeno zdrnil z roko ob no-

gi prav gori pod krilo. Dekle je zagledala Krijano, zardela in rekla nekaj. Ta je hitro umaknil roko, gledal nekoliko v zadregi. (Dalje prihodnjije.)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Po štirih dneh odsotnosti se je zopet vrnil k svojemu očetu nali Robert James, star 2 leti in pol, ki se je bil izgubil v New Yorku in so ga končno našli vsega premražena-ga in prestradanega.

Ameriška obramba. — Slika nam predstavlja skupino ameriških bombnikov, ki so nastanjeni na Puerto Rico. Skupina je v poletu nad mestom San Juan za časa manevrov. To otočje je najvažnejše za obrambo Panama prekopa in je tudi močno utrjeno.

Šestdeset dni v nezavesti. — Svojevrsen rekord je gotovo dosegla Lavina Provazek, El Centro, Cal., dijakinja višje šole, ki je pri neki avtomobilski nezgodi izgubila zavest, v kateri sedaj leži že nad 60 dni. Odpre oči, a pozna pa nikogar ne.

Preizkušena zdravila proti glavobolu
Mandel's Headache Tabs
1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju
CENA 50c

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA
1572 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošljamo tudi po pošti

SLOVENIAN GROCERS ASSOCIATION IN COLLINWOOD

SPECIAL PRICES EFFECTIVE MARCH 24TH TO MARCH 30TH

IVORY SOAP	6 lg. or 10 med.	49c
IVORY SNOW OR FLAKES	2 large pgs.	41c
P&G WHITE NAPHTHA SOAP	10 cakes	33c
OXYDOL	Giant 2 large pgs.	49c
CAMAY	The Soap of Beautiful Women	25c
Idreft	marvelous new suds	2 lg. pgs. 41c
CHIPSO	2 large pgs.	35c
CRISCO	New CREAMIER, FASTER-MIXING	3 lb. can 48c

Točna postrežba

KADAR želite poslati denar v staro domovino, pošiljatev je garantirana;
KADAR rabite krstni ali rojen list iz starega kraljevine, KADAR potrebujete notarske listine ali notarski papir, in KADAR želite napraviti prošnjo za prvi ali drugi avstrijski papir, se vedno obrnite na:

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave., v Slov. Nar. Domu